

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 18P/27/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7124203909
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Andrejčáková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7124203909.2

Uznesenie

Mestský súd Košice, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., C. B., nar. X.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa matky: D. B., C. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. - G. a otca: H. B., C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XX, F., o návrhu navrhovateľky: J. K., C. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L. M. K. XX, F., korešpondenčná adresa N. XXXX/X, F., zastúpená splnomocnenou zástupkyňou H. O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. X, F., v konaní o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

I. D o č a s n e z v e r u j e maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti J. K., nar. XX.X.XXXX, ktorá bude oprávnená a povinná sa o maloletú osobne starať, zastupovať ju a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Týmto neodkladným opatrením d o č a s n e m e n í rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. K2-18C/49/2011 zo dňa 22.06.2011 v časti platobného miesta, kam má otec platiť výživné na maloletú vo výške 135,-Eur vopred a to tak, že otec je povinný výživné poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice.

III. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne na každé dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice

IV. U k l a d á navrhovateľke bezodkladne oznámiť súdu zmenu pomerov alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo toto neodkladné opatrenie nariadené.

V. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Mestskom súde Košice sp. zn. 18P/27/2024.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka ako sestra matky maloletej návrhom podaným Mestskému súdu Košice dňa 22.02.2024 žiadala nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by bola maloletá A. B., nar. X.X.XXXX (ďalej aj len „maloleté dieťa“) zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti až do rozhodnutia vo veci samej. Súčasne sa navrhovateľka domáhala aj rozhodnutia vo veci samej, ktorým by súd zveril maloletú do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Ďalej navrhovala, aby zastupovala maloleté dieťa a spravovala majetok maloletého dieťaťa v bežnom rozsahu. Zo strany otca maloletej žiadala určiť výživné na maloletú vo výške 165,-Eur mesačne a zo strany matky maloletej vo výške 50,-Eur mesačne k rukám navrhovateľky.

2. Navrhovateľka odôvodnila návrh tým, že ako sestra matky maloletej, teda ako teta maloletého dieťaťa A. B., nar. XX.XX.XXXX má vedomosť o tom, že uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 07.03.2023, č.k. 18P/43/2023 bola maloletá neodkladným opatrením zverená do osobnej starostlivosti starej matky Q. N.. Stará matka maloletej dňa XX.XX.XXXX zomrela. Ďalej uvádza, že maloleté dieťa je jej neterou, o ktorú prevzala starostlivosť a naďalej má záujem o sa o ňu osobne starať. Navrhovateľka sa domnieva, že na výchovu a výkon náhradnej osobnej starostlivosti spĺňa osobnostné, zdravotné a morálne predpoklady. Ďalej v návrhu verbalizuje, že jej spôsob života zaručuje, že starostlivosť o maloleté dieťa bude vykonávať riadne a zodpovedne. Navrhovateľka berie do úvahy pocit zázemia a pocit bezpečia, ktorý maloletá cíti v rodine starej matky. Navrhovateľka poukázala na skutočnosť, že maloletá nechce byť zverená do starostlivosti otca, nakoľko s ním nemá vytvorený vzťah. Navrhovateľka bola s maloletým dieťaťom v styku odmalička, pozná ju, majú sa rady, maloletá je od útleho veku v kontakte s deťmi navrhovateľky a to s jej dcérou R. (16rokov), s ktorou si vzhľadom na vek veľmi dobre rozumie, ale aj so synom C. (18 rokov). S maloletou sa stretávali pravidelne aj počas obdobia, keď bola u starej matky, trávili spolu víkendy, rodinné oslavy, sviatky. Maloletá sa u nich cítila príjemne a pohodovo. Navrhovateľka sa spoločne so svojimi deťmi snaží zabezpečiť maloletej také zázemie, aby sa psychicky vyrovnala so všetkým, čo sa jej doposiaľ v živote udialo. Vzhľadom na uvedené a fakt, že o maloletú je nevyhnutné sa riadne každodenne starať, zastupovať ju v súvislosti s požiadavkami školy, úradnými záležitosťami, či inými životnými situáciami navrhovateľka má za to, že je nevyhnutné dočasne upraviť pomery účastníkov konania, tak ako uviedla vo svojom návrhu.

3. Navrhovateľka priložila k podanému návrhu rodný list maloletej a poverenie na zastupovanie.

4. Na základe žiadosti súdu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, odbor sociálnych vecí a rodiny Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „úrad“), uskutočnil prešetrenie pomerov v rodine maloletej, o ktorom podal správu zo dňa 05.03.2024. Zo správy vyplýva, že spisová dokumentácia maloletej A. B. je na úrade vedená od roku 2011 v súvislosti s konaním o rozvod manželstva jej rodičov D. B., nar. XX.XX.XXXX a H. B., nar. XX.XX.XXXX a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej. Rozsudkom Okresného súdu Košice II, č. k. 18C/49/2011-53, zo dňa 22.06.2011 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec maloletej bol zaviazaný prispievať na dcéru sumou 135,-Eur mesačne. Ďalej spisová dokumentácia dieťaťa zahŕňa opodstatnené podnety základnej školy maloletej A. z minulého obdobia r. 2017 a 2018 poukazujúce na nedostatočnú starostlivosť zo strany matky k mal. deťom (A. a O. B.) spôsobenú požívaním alkoholických nápojov. Na základe toho úrad začal vykonávať v rodine pravidelný monitoring a zhodnocovať starostlivosť matky o deti. V záujme detí podmienil matku navštevovať psychiatrickú ambulanciu, resp. absolvovať liečbu. Matka maloletých detí s tunajším úradom spolupracovala, navštevovala psychiatrickú ambulanciu s opakovanou hospitalizáciou na psychiatrii. Počas tohto obdobia mal. Simona bývala u svojej starej matky a mladšia dcéra O. u svojho biologického otca. Deti matku navštevovali počas víkendov, spoločne chodievali na výlety a realizovali rôzne víkendové aktivity. Spisová dokumentácia dieťaťa obsahovala aj návrh otca mal. A., H. B. ktorým sa pod č. k. 14P/181/2017 domáhal zverenia dcéry do svojej osobnej starostlivosti. Následne v r. 2023 stará matka maloletej neb. Q. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. X, F. podala na súd návrh na zverenie vnučky A. do svojej osobnej starostlivosti, keďže opätovne zabezpečuje osobnú starostlivosť o vnučku nepretržite od 05.10.2022. Na základe uznesenia Okresného súdu Košice I nariadením neodkladného opatrenia pod č. k. 18P/48/2023 zo dňa 07.03.2023, právoplatného 12.04.2023 bola maloletá A. B. dočasne zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Dňa 21.1.2024 stará matka zomrela.

5. Rodina starej matky Q. N. (sestry matky – C. E. a J. K., sestra starej matky H. P., ako aj rodinný priateľ H. N.) po jej smrti brali v úvahu pocit zázemia a pocit bezpečia maloletej A., ktoré pociťuje v rodine starej matky, ako aj názor maloletej, že nechce byť zverená do starostlivosti otca, s ktorým nemá vzťah a všetci boli ochotní maloletej A. poskytnúť svoje bytové a sociálne zázemie. Po úvahe rodiny a rozhovoru s maloletou A. návrh na náhradnú osobnú starostlivosť podala pani J. K.. Pani J. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L. M. K. XX, F. toho času bytom v podnájme S. X T. F., uvádzala, že toho času je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Pracovala ako upratovačka v spoločnosti O. A.. F. B. C. X, odkiaľ z organizačných dôvodov bola prepustená, čo vnímala aj vo svoj prospech s možnosťou si oddýchnuť. Momentálne je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Svoje potreby a potreby detí si zabezpečuje pomocou úspor, keďže v minulosti dedila po starom otcovi dom, ktorý predala. Momentálne si hľadá prácu. V domácnosti býva so svojimi 2 deťmi – maloletou R. (16 r.) a plnoletým synom C. (18r.). Keďže s maloletou A. má veľmi dobrý vzťah,

stretávali sa veľmi často aj počas života babky A., veľmi dobre si rozumejú s dcérou p. K., maloletou R. aj C., ponúkla svojej neteri svoje sociálne a výchovné zázemie a tá s touto možnosťou súhlasila. Na základe tohto podala na súd návrh na zverenie mal. A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

6. Úrad vykonaným šetrením v domácnosti navrhovateľky zistil, že maloletá sa momentálne nachádza v domácnosti svojej tety J. K.. Domácnosť dvojizbového bytu je účelne a úplne zariadená s dobrou hygienou domácnosti. Ide o byt v podnájme, v ktorom býva rodina p. K. od r. 2018. V domácnosti býva p. K., so svojimi dvoma deťmi, maloletou R. (16r.) a plnoletým C.(18r.). Súčasťou domácnosti sú 2 izby a kuchyňa. Jedna z izieb je vyčlenená ako izba pre plnoletého R., druhá z izieb je izbou pre pobyt mal. R., mal. A. a p. K.. V domácnosti sa nachádzajú aj dva psy. Maloletá A. má v domácnosti p. K. vyčlenený priestor pre pobyt, uloženie osobných vecí a svojich potrieb, ošatenia a priestor pre pokojný spánok. Maloletá spí spoločne so sesternicou R. na rozkladacom gauči. Súčasťou izby je aj veľký stôl slúžiaci aj na prípravu dieťaťa do školy. Kuchyňa je štandardne zariadená, vhodná na prípravu stravy. Napriek menšej rozlohe bytu je možné zaznamenať účelné využívanie priestoru ako aj systém pri uskladňovaní vecí. Bytové pomery sú vhodné pre pobyt maloletej, dieťa má v domácnosti aj napriek menšej rozlohe a členitosti bytu vytvorené primerané podmienky pre pokojné trávenie času, prípravu do školy ako aj spánok.

7. Ďalej sa v správe úradu uvádza, že maloletá A. je žiačkou 7. ročníka G. U. XX v F.. Učí sa dobre. Z vyjadrenia školy vyplynulo, že maloletá prichádza do školy upravená, čistá, „dobře živená“. Má vždy pripravenú desiatu a stravuje sa v školskej jedálni. Do školy chodí pravidelne. Maloletá sa od čias, kedy sa nachádzala v starostlivosti matky vie viac koncentrovať na vyučovanie a zlepšil sa jej prospech. Poobede navštevuje doučovanie, ktoré organizuje škola. V správaní je milá a priateľská, rešpektuje autority a dodržiava školský poriadok. Rodičia maloletej so školou nespolupracujú a školu nikdy nekontaktovali. Na zdravotný stav maloletého dohliada J. O. R., S. XX, F., ktorá uviedla, že maloletá má všetky preventívne prehliadky a povinné očkovania. Je zdravá a k vyšetreniam prichádzala v doprovode v poslednom období so starou matkou.

8. Úrad vykonal s maloletým dieťaťom pohovor, pričom maloletú oboznámil s predmetom pohovoru primerane k veku a o tom, že vyhotoví záznam z pohovoru s čím maloletá súhlasila. Ďalej úrad uviedol, že maloletá je 13 ročné dievča, ktoré prišlo v doprovode svojej tety. Uvádzala, že do školy chodievala rada, v kolektíve sa začlenila, so spolužiakmi vychádza dobre. K smrti svojej babky sa vyjadruje, že je smutná a veľmi jej chýba, ale „babka ma tak učila, že keď niekto zomrie, tak mu je lepšie, je na lepšom mieste“. K osobe svojej tety J. uvádzala: „J. je moja teta (babkina dcéra), máme spolu dobrý vzťah, chodila k nám často na návštevu, skoro vždycky, chodili sme k nej aj s babkou, či už bolo škaredé počasie, alebo nemali sme kde ísť.“ „Často sme si volali, písali“ ... „teta má psy, mám tam sesternicu R. a bratranca C.. J. býva sama s deťmi. Momentálne mi pomáhali vybrať si šaty na školský ples s témou Galavečer“. „Ak niečo potrebujem, alebo sa potrebujem zveriť, idem za sesternicou, tetou J. alebo za rodinným známym H.“. „S otcom sa ne bavím vôbec. Od kedy som mu povedala, že s ním nechcem nič mať, tak sa nekontaktujeme“. „S otcom si nepíšem, nevolám, neposiela mi ani SMS správy, ani na meniny, či narodeniny. Ani predtým, keď sme sa ešte nekontaktovali to nerobil. Mne to nevadí, ja som rada“. „Niekedy keď som bola malá som chodievala k otcovi, tam som stretla babku a dedka, ale ani s nimi sa nechcem stretávať“. „S mamkou sa trochu bavím. Mamka bola na kare, niekedy sa stretávame. Dňa 2.2.2024 som mala narodky, mama mi volala, zagratulovala mi, mali sme sa stretnúť, ale nakoniec sa to nepodarilo.“ „S mamou som v telefonickom spojení“. „Väčšinou jej nevolám, že sa s ňou potrebujem stretnúť, ale preto aby ma videla, lebo viem že je rada keď ma vidí“. „Stretnutie nie je dlhé -10-15 min.“ „Naposledy som ju videla na babkinom kare, kde sme boli celá rodina. Prišla aj mamka. Nevie, kde býva, niekedy bývala na Tereze, teraz neviem. Nikdy som v maminej domácnosti nebola. Nevie ani s kým býva“. Podľa maloletej do budúca „by to malo byť tak, že asi by som chcela byť s J. alebo H.. U nich sa cítim dobre a v bezpečí“. „Keď mi Jany oznamoval, že babka už umiera, tak ma akože chytil panický záchvat, proste som sa bála, že budem s otcom“. Čo také najhoršie podľa nej by sa mohlo stať, odpovedá, „neviem, ja s ním proste nechcem byť, nedobre sa pri ňom cítim“. Pri voľných asociáciách o rodine doplnila vetu moja rodina je „starostlivá, vždy keď som mala problém môžem sa na nich obrátiť, dôverujem im“. Do „svojej rodiny“ zarátava: tetu J. aj C., svoju sesternicu R. a bratranca C. a H.“. Ak by si mala vybrať chcela by ostať „u H. alebo u tety J.“.

9. Úrad vykonal pohovor s otcom maloletého dieťaťa, H. B., nar. XX.X.XXXX, v rámci ktorého vyplynulo, že viac ako 22 rokov je zamestnaný v spoločnosti U. S. A. A. s mesačným príjmom cca XXXX,-XXX.

Osobné a výdaje na domácnosť bude špecifikovať na pojednávaní. Tieto však podľa jeho vyjadrení zohľadňujú platby za užívanie bytu, splátky hypotéky, platby za mobilné služby. Už takmer 9 rokov je druhýkrát ženatý. Spoločnú domácnosť na adrese trvalého pobytu I. XX v Košiciach obýva spoločne svojou manželkou. V domácnosti sa nachádza aj pes. Bytové pomery zahŕňajú trojizbový byt v osobnom vlastníctve otca maloletej, úplne a účelne zariadený. Domácnosť zahŕňa obývaciu izbu, ktorá je sčasti prepojená s kuchyňou. Ďalšie dve izby slúžia ako spálňa pre manželov a izba, ktorá je voľná a podľa vyjadrenia otca by mohla byť vlastnou izbou dcéry A.. Poukazoval na to, že v minulosti sa vzhľadom k nevhodnému životnému štýlu matky pokúšal o zverenie dcéry do svojej osobnej starostlivosti. V tom čase pre očakávanie A. do jeho domácnosti zakúpil aj psíka. To sa však neudialo. Subjektivizoval, že matka maloletej dlhodobo štvála dcéru proti jeho osobe, neumožňovala mu pravidelný styk. Je pravdou, že po vyhrotených životných situáciách v r. 2018 po telefonickom rozhovore s dcérou, ktorá mu uviedla, že ho odmieta, sa dcére vyjadril, „že ak to takto chce, nebude ju už kontaktovať, ale ak si to rozmyslí, môže sa s ním spojiť“, kontakt s dcérou prerušil. Od roku 2018 sa nekontaktoval ani s matkou maloletej či dcérou. Následne ďalší kontakt s dcérou prebehol v r. 2023, v rámci návrhu starej matky o zverení jej náhradnej osobnej starostlivosti, kedy sa prostredníctvom Referátu poradenskopsychologických služieb za účasti psychológa snažil o nadviazanie kontaktu a úpravy vzťahov s dcérou. Subjektivizoval, že úprava vzťahov neprebehla, keďže dcéra dlhodobo bola vychovávaná matkou a postoj matky voči jeho osobe dcére bol vštepovaný od útleho veku. Po smrti starej matky bol o situácii svojej dcéry informovaný od ÚPSVaR Košice. Vyjadril ľútosť nad tým, že nemôže svojej dcére dať také pekné detstvo ako zažil on vo svojej rodine. Uvedomuje si, že dcéra má už 14 rokov, jej názor je takmer nemeniteľný, potreboval by veľmi dlhý čas na úpravu názoru dcéry na jeho osobu, preto súhlasí s náhradnou osobnou starostlivosťou. Očakáva však, že náhradná osobná starostlivosť bude v záujme dcéry a jej cieľom nebude finančné riešenie situácie žiadateľov. Svoj názor k náhradnej osobnej starostlivosťi vyjadrí pomocou právneho zastúpenia podľa návrhu, ktorý bude podaný. Na výživu dcéry je ochotný prispievať sumou 160,-Eur. Styk s dcérou nepožaduje upravovať, keďže nevie názor dcéry zmeniť a tento chce ponechať na rozhodnutie dieťaťa. Zároveň uvádza, že pravidelne mesačne prispieva na výživu dcéru sumou 135,-Eur k rukám matky v zmysle rozsudku Okresného súdu.

10. Úrad sa pokúsil vykonať osobný pohovor s matkou maloletej D. B. C. E., nar. X.X.XXXX, ktorá sa na adrese I. XX T. F. nenachádzala. Úradu sa s matkou nepodarilo skontaktovať, súčasná adresa matky nie je známa, rodinní príslušníci matky nevedeli uviesť kde sa zdržiava a telefónne číslo, ktoré rodina poskytla matka nezdvihla (XXXXXXXXXX). Vzhľadom na to, úrad zastáva názor, že matka dieťaťa v minulosti konala rizikovo, nadmieru požívala alkoholické nápoje. V súčasnosti úradu nie je známy pobyt matky, s matkou sa nedokázal skontaktovať a zaujať stanovisko k osobe matky. Matka sa nekontaktovala. Vzhľadom k tomu, že matka dieťaťa je pasívna, sama nevyvinula žiadnu aktivitu, nebolo možné s ňou sa skontaktovať aj napriek tomu, že vedela od nebohej starej matky aká je situácia na strane dieťaťa, mala vedomosť od nebohej o tom, že prebiehajú súdne konania, naďalej prijímala od otca dieťaťa výživné vo výške 135,-Eur, ktoré bolo určené pre výživu dcéry odporúčame matke určiť výživné primerané potrebám mal. Simony vychádzajúce z potenciality príjmu zohľadňujúci minimálne vek matky a jej dopyt na trhu práce.

11. Ďalej v správe úrad verbalizoval, že maloletá v súčasnosti býva v domácnosti tety J. K., ku ktorej má vytvorený blízky vzťah a táto v súčasnosti zabezpečuje dieťaťu po smrti starej matky osobnú starostlivosť. Pani K. vedela preukázať uspokojenie základných životných potrieb maloletej. Bytové pomery na strane maloletej v domácnosti tety sú vzhľadom k možnostiam primerané. Dieťa má v domácnosti aj napriek priestorovému obmedzeniu zabezpečený priestor pre prípravu do školy a spánok. Je možné konštatovať, že ide o domácnosť fungujúcu, hygienicky čistú, so zabezpečením patričného súkromia maloletej, ktorá nesie stopy tzv. „ženskej domácnosti“. Oblečenie dieťaťa je primerané a hygienicky čisté, primerané a dostatok pre toto ročné obdobie. Osobná hygiena dieťaťa je dobrá. Dieťa bolo v domácnosti starej matky už dostatočne stabilizované a v súčasnosti táto stabilizácia prostredia je zabezpečovaná p. K. s pomocou rodiny matky (teta C., rodinný priateľ Jany). Dieťa nepociťuje napätie, je spokojné. Otec maloletej vo svojej domácnosti má vytvorené vhodné bytové pomery pre maloletú ako aj dostatok priestoru pre zabezpečenie súkromia dospelajúcej dcére avšak uvedomuje si vzhľadom k predchádzajúcim okolnostiam a vyjadreniam dcéry, narušenému vzťahu medzi ním a dcérou, že jedinou možnosťou je náhradná osobná starostlivosť.

12. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

13. Podľa ust. § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

14. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

15. Podľa ust. § 360 ods. 1, 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

16. Podľa ust. § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

18. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

19. Podľa ust. § 328 ods.2 CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326 CSP.

20. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

21. Podľa ust. § 330 ods. 1, 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

22. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

23. Podľa ust. § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

24. Podľa ust. § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

25. Podľa ust. § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

26. Podľa ust. § 45 ods. 2, 3 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

27. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

28. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti vydania rozhodnutia. Na nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012).

29. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia, resp. pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa dokazovanie nevykonáva. Dokazovanie má v tomto prípade charakter tzv. osvedčovania, keď skutočnosti uvedené v návrhu alebo ktoré sú súdu zrejmé, keď nariaďuje neodkladné opatrenie, spĺňajú atribút vysokej miery pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

30. Vychádzajúc z obsahu spisu súd dospel k záveru, že v danom prípade sú bezpochyby splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Súd má za to, že navrhovateľka osvedčila potrebu dočasne zveriť maloleté dieťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä so zreteľom na úmrtie starej matky, ktorej bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd má za osvedčené, že nie je v záujme maloletej ostať v starostlivosti rodičov, pretože v starostlivosti svojej matky sa dieťa v minulosti ocitlo v priamom ohrození na jej ďalšom celkovom sociálnom, psychickom a fyzickom vývine a v súčasnosti matka nejaví záujem o výkon osobnej starostlivosti o maloletú. Otec si s maloletou nevybudoval vzťah a svoju rodičovskú zodpovednosť za tento vzťah prenáša na matku a rodinu matky maloletej, avšak sám pre zlepšenie ich vzťahu nerealizuje žiadne kroky. Rovnako maloletá nemá

záujem a nechce byť v starostlivosti otca. Dôvodom na ingerenciu súdu do pomerov účastníkov bola skutočnosť, že maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojej starej matky, ktorá zomrela a odvtedy sa fakticky nachádza v starostlivosti svojej tety, ktorá vo vzťahu k nej nemá žiadne práva a povinnosti a z tohto hľadiska je potrebné zosúladiť faktický stav s právnym. Teta sa o maloletú osobne stará a poskytuje jej zázemie. Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné bezodkladne upraviť právne vzťahy k maloletej, ktoré zodpovedajú realite a budú reflektovať názor a najlepší záujem maloletej. Navrhovateľka splňa všetky zákonom dané predpoklady pre výkon náhradnej osobnej starostlivosti ako príbuzná dieťaťa a prejavila o vykonávanie tejto osobnej starostlivosti záujem, resp. ju v súčasnosti už aj reálne vykonáva. Nateraz považuje súd za vhodné a v najlepšom záujme maloletej zachovať stabilitu výchovného prostredia, v ktorom sa maloletá nachádza a ktoré jej poskytuje teta. Rovnaké stanovisko poskytol súdu aj kolízny opatrovník, a teda súd dospel k záveru, že dočasné zverenie maloletej do osobnej starostlivosti tety bude v jej najlepšom záujme a maloletá tak bude mať až do rozhodnutia vo veci samej vytvorené vhodné prostredie pre jej ďalší psychický a fyzický vývoj.

31. Pre súd je v zmysle cit. ustanovení zákona rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia, pretože ide o konanie, ktoré môže začať aj bez návrhu, súd nie je návrhom viazaný, tzn., že môže rozhodnúť aj nad rámec návrhu, ak to považuje za nevyhnutné v kontexte najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa v čase rozhodovania. Vzhľadom k uvedenému súd rozhodol aj o povinnosti oboch rodičov platiť výživné v nevyhnutnej miere, hoci o to navrhovateľka nepožiadala.

32. Podľa ust. § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

33. Podľa ust. § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

34. Podľa ust. § 62 ods. 1 a 3 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

35. Doposiaľ nedošlo k zmene výšky vyživovacej povinnosti otca voči maloletej, ktorá bola určená rozhodnutím Okresného súdu Košice II sp. zn. K2-18C/49/2011 zo dňa 22.6.2011, avšak z dôvodu zmeny osoby, ktorá zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodol v zmysle ust. § 45 ods.8 Zákona o rodine, že otec je povinný uhrádzať určené výživné vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a nie k rukám matky, ako bolo pôvodne a rozhodol tak ako je to uvedené v II. výroku tohto rozhodnutia.

36. Súd vzhľadom k citovanému ustanoveniu zákona uložil matke povinnosť platiť na maloletú výživné v minimálnej výške. Pretože súd nemá v lehote na rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia priestor na vykonanie šetrenia majetkových pomerov rodičov, s odkazom na vyššie uvedené vyhodnotil okolnosti tak, že ja v najlepšom záujme maloletej zaviazať matku neodkladným opatrením na plnenie vyživovacej povinnosti voči maloletej v nevyhnutnej miere. Neplnením vyživovacej povinnosti zo strany rodičov vôbec žiadnym spôsobom je ohrozená výživa maloletej.

37. Predmetom konania vo veci samej bude rozhodovanie o náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Záverom súd uvádza, že vyživovacia povinnosť rodičov je ich zákonná povinnosť, vzniká

narodením dieťaťa a zaniká okamihom, kedy je dieťa schopné samo sa živiť, po ukončení prípravy na svoje budúce povolanie (napr. ukončením stredoškolského odborného štúdia, vysokoškolského štúdia).

38. Súd zároveň určil rozsah práv a povinností navrhovateľky voči maloletej a to z toho dôvodu, že navrhovateľka bude mať maloletú u seba až do rozhodnutia vo veci samej a ide o osobu, ktorá voči maloletej zatiaľ žiadne práva nemala.

39. Povinnosť navrhovateľky oznámiť súdu zmenu pomerov súd uložil s ohľadom na ďalší procesný postup súdu podľa ust. § 363 CMP.

40. Súd záverom poznamenáva, že neodkladné opatrenie má len dočasný charakter, nie je rozhodnutím vo veci samej a nenahrádza ani neprejudikuje budúce rozhodnutie súdu. Súd ďalším postupom vykoná vo veci dokazovanie a na základe jeho záverov rozhodne o vhodnej forme starostlivosti vo vzťahu k maloletej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa ust. § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa ust. § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.